

Törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet is meghatározhat olyan ügyfajtát, amelyben az ügyfelet költségmentesség illeti meg.

Teljes költségmentességet engedélyezhet a NAV:

- Ha az adózó és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozók egy főre jutó havi **nettó jövedelme (nyugdíja) nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét**, és
- az adózó ingatlantulajdonnal egyáltalán nem, vagy kizárólag a lakhelyén szolgált ingatlan tulajdonával rendelkezik.
- Ilyen kérelmek esetén, legfeljebb egy ingatlan tekintetében, a NAV-nak figyelmen kívül kell hagynia a kétfélmillió forint becsült forgalmi értéket meg nem haladó tulajdoni részesedést.
- Jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata nélkül **annak az adózónak**, aki a kérelem benyújtásakor
 - aktív korúak ellátására jogosult, időskorúak járadékában, ápolási díjban, vakok személyi járadékában, fogyatékosági támogatásban részesül, valamint, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeket nevel vagy saját jogán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - pénzellátásban részesülő hadigondozott és nemzeti gondozott,
 - hajléktalan vagy
 - menekült, menedékes, illetve
 - menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerését kérő vagy menedékeskénti elismerését kérő személy számára biztosított ellátásra és támogatásra jogosult.

A részleges költségmentesség az ügyfelet egy eljárás költségfajta vagy az eljárás költség meghatározott százalékának viselése alól mentesíti.

Részleges költségmentességet akkor engedélyezhet a NAV, ha

- az adózó és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozók egy főre jutó **havi nettó jövedelme (nyugdíja) nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150 százalékát**, és
- az adózó **ingatlantulajdonnal egyáltalán nem**, vagy kizárólag a **lakhelyén szolgált ingatlantulajdonnal rendelkezik**.

Ilyen kérelmek esetén, legfeljebb egy ingatlan tekintetében, a NAV-nak figyelmen kívül kell hagynia a hárommillió forint becsült forgalmi értéket meg nem haladó tulajdoni részesedést.

Különös méltánylást érdemlő esetben, különösen, ha az ügyfél és az általa eltartott személyek létfenntartása veszélyeztetett

- a teljes költségmentesség feltételeinek hiányában, de a részleges költségmentesség feltételeinek fennállása esetén **teljes költségmentesség**;
- a részleges költségmentesség feltételeinek hiányában is **részleges költségmentesség** engedélyezhető.

A költségmentességre irányuló kérelem benyújtásakor **igazolni kell azokat a körülményeket**, amelyek az ügyfél és a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó vagyoni és jövedelmi helyzetének megítéléséhez szükségesek. A kérelemben nyilatkozni kell arról is, ha az ügyfél, a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó nem áll munkavégzésre irányuló jogviszonyban és nem részesül nyugellátásban, valamint egyéb jövedelme sincs.

Az ügyfél a kérelemben további olyan körülményeket tárhat fel, amelyek alapján a NAV öt különös méltánylást érdemlő esetben költségmentességben részesítheti. **Az eljárási költség előlegezése és viselése alóli költségmentesség** akkor is engedélyezhető, ha az ennek alapjául szolgáló feltételek az eljárás folyamán következnek be. A költségmentesség alapjául szolgáló feltételek megváltozása esetén a **költségmentesség módosítható vagy vissza is vonható**.

Az ügyfél a költségmentesség alapjául szolgáló feltételek megváltozását a változás bekövetkezésétől számított öt napon belül köteles a NAV-nak bejelenteni.

Ha az ügyfél

- a feltételek megváltozására vonatkozó **bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget**, vagy
- a költségmentesség engedélyezésére irányuló kérelemben **valótlan adatokat szolgáltat**,

a NAV a költségmentességet engedélyező **végzés módosításával vagy visszavonásával** egyidejűleg dönt az eljárási költség előlegezéséről és viseléséről.

A NAV az ügyfelet a költségmentességet engedélyező végzésében tájékoztatja a bejelentés elmulasztásának és a valótlan adatszolgáltatás következményeiről. Valótlan adatszolgáltatás esetén az ügyfél **igazolási kérelmet** terjeszthet elő, melyben igazolhatja, hogy a valótlan adatok szolgáltatására önhibáján kívül eső okból került sor.

A **költségmentesség** biztosítása esetén annak hatálya általában a kérelem előterjesztésétől kezdődően **kiterjed az egész eljárásra**, így az első és a másodfokú adóigazgatási eljárásra, valamint a végrehajtási eljárásra is.

Részleges költségmentesség engedélyezése esetén az adózó az erre vonatkozó végzésben meghatározott körben és mértékben mentesül a költségek viselése alól.